

Centrālās statistikas pārvaldes (Pārvalde) apsekojuma mērķis, tiesiskais pamatojums un iegūto datu izmantošana

“Pārskats par enerģētisko resursu iegādi un izlietošanu” (2-EK)

- Kāpēc nepieciešams sniegt datus un kādam nolūkam izmanto oficiālo statistiku?
- Kāds ir tiesiskais pamats oficiālās statistikas nodrošināšanai?
- Kur ir noteikts pienākums iesniegt datus?
- Vai Pārvalde izmanto administratīvajos datu avotos (piemēram, valsts reģistros) pieejamo informāciju?
- Kam ir jāiesniedz dati?
- Kur publicē oficiālo statistiku?
- Kas ir galvenie oficiālās statistikas lietotāji?
- Vai Pārvalde ievēro datu konfidencialitāti?
- Vai Pārvalde ievēro Vispārējo datu aizsardzības regulu?

Kāpēc nepieciešams sniegt datus un kādam nolūkam izmanto oficiālo statistiku?

Pārvalde lūdz iesniegt datus, lai nodrošinātu lietotāju vajadzības, kas definētas [Oficiālās statistikas programmas](#) pielikuma 13. punktā (Galvenie uzņēmējdarbības gada rādītāji) un 20. punktā (Enerģētikas statistika).

Uzņēmumu dati ir galvenais datu avots Latvijas energobilances sagatavošanā - enerģētisko resursu ražošanu, importu, eksportu un patēriņu Latvijā.

Pārskatā iegūtos datus izmanto arī:

- vides ekonomisko kontu izstrādei;
- enerģētikas indikatoru aprēķināšanai, piemēram, atjaunīgo energoresursu īpatsvara aprēķināšanai bruto enerģijas galapatēriņā un transportā;
- vides aizsardzības un reģionālās enerģētikas politikas veidošanai;
- dažādos pētījumos.

➤ Kāds ir tiesiskais pamats oficiālās statistikas nodrošināšanai?

Oficiālo statistiku nodrošina, lai izpildītu šo tiesību aktu:

- Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 22. oktobra Regulu (EK) Nr. 1099/2008 par enerģētikas statistiku (Dokuments attiecas uz EEZ).

➤ Kur ir noteikts pienākums iesniegt datus?

Pienākums iesniegt datus izriet no [Statistikas likuma 14. panta pirmās daļas](#), kurā noteikts, ka Pārvaldei ir tiesības pieprasīt, lai respondents sagatavo un sniedz datus par statistisko vienību, arī ierobežotas pieejamības informāciju, lai nodrošinātu oficiālo statistiku. Respondents statistikas iestādei tās noteiktajā termiņā, formā un apjomā sniedz patiesus datus. Pēc statistikas iestādes pieprasījuma respondents sniedz rakstveida vai mutvārdu paskaidrojumus par šiem datiem.

➤ Vai Pārvalde izmanto administratīvajos datu avotos (piemēram, valsts reģistros) pieejamo informāciju?

Dati par elektroenerģijas kopējo patēriņu uzņēmumā, tiek iegūti no administratīvajiem datu avotiem, izņemot datus par elektroenerģijas patēriņu autotransportā, pilsētas elektriskajā transportā, dzelzceļa un cauruļvadu transportā, ko iegūst apsekojumā.

➤ Kam ir jāiesniedz dati?

Apsekojumā iekļauj:

- visus uzņēmumus ar nodarbināto skaitu 80 un vairāk;
- uzņēmumus, kuru kopējais apgrozījums veido 50 % un vairāk no nozares apgrozījuma atbilstoši Saimniecisko darbību statistiskai klasifikācijai NACE 2-zīmju līmenī;
- uzņēmumus, kas nodarbojas ar briķešu un granulu ražošanu, salmu un citas biomasas ražošanu un patēriņu, akmeņogļu un naftas produktu importu;
- uzņēmumus, kuru pārvaldībā ir ar elektrību darbināmi transportlīdzekļi;
- pārējos uzņēmumus – izlases veidā.

Izlases izveidošanas standarts:

- Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 22. oktobra Regulas (EK) Nr. 1099/2008 par enerģētikas statistiku (Dokuments attiecas uz EEZ) 3. pants un B pielikums;
- Ministru kabineta 2016. gada 20. decembra noteikumi Nr. 812 "Oficiālās statistikas veidlapu paraugu apstiprināšanas un veidlapu aizpildīšanas un iesniegšanas noteikumi".

➤ Kur publicē oficiālo statistiku?

- Oficiālās statistikas portālā: dati par energoresursu ražošanu, importu, eksportu un patēriņu valstī:
  - [Energobalance, naturālās mērvienībās \(NACE 2. red.\)](#)

- [Energobalance, TJ, tūkst.toe \(NACE 2. red.\)](#)
- Eiropas Savienības Statistikas biroja (Eurostat) [datubāzēs](#)

➤ Kas ir galvenie oficiālās statistikas lietotāji?

- Ekonomikas ministrija: Nacionālais enerģētikas un klimata plāns ([NEKP](#))
- Pārresoru koordinācijas centrs: Latvijas Nacionālais attīstības plāns ([NAP](#))
- Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs: [Ikgadējā siltumnīcefekta gāzu inventarizācija](#)
- Starptautiskā Enerģētikas aģentūra ([IEA](#))
- Starptautiskā Atjaunojamo energoresursu aģentūra ([IRENA](#))
- [Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija](#)
- Apvienoto Nāciju Organizācijas Statistikas nodaļa, [Enerģētikas statistikas nodaļa](#)

➤ Vai Pārvalde ievēro datu konfidencialitāti?

Pārvalde ievēro datu konfidencialitāti. Pārvaldes nodarbinātajiem aizliegts izpaust datus un citu ierobežotas pieejamības informāciju, kas viņiem kļuvusi zināma, pildot dienesta vai darba pienākumus. Tas attiecas arī uz personām, kuras uz laiku ir iesaistītas oficiālās statistikas nodrošināšanā vai ar kurām izbeigtas darba vai dienesta tiesiskās attiecības.

Pārvalde veic nepieciešamās darbības, lai novērstu neatļautu piekļuvi datiem, to sagrozīšanu vai izplatīšanu, nejaušu vai neatļautu iznīcināšanu.

No respondentiem iegūtos datus izmanto oficiālās statistikas nodrošināšanai, tas nozīmē, ka datus, kas primāri iegūti statistikas nodrošināšanai, nedrīkst izmantot civilprocesā, administratīvajā procesā, kriminālprocesā vai komercdarbībā.

➤ Vai Pārvalde ievēro Vispārējo datu aizsardzības regulu?

Pārvalde ievēro Vispārējo datu aizsardzības regulu.

Pārvalde pieprasa un apstrādā datus saskaņā ar [Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa Regulas \(ES\) 2016/679](#) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK 6. panta 1. punkta c) un e) apakšpunktu un 89. panta 1. un 2. punktu normatīvajos aktos noteikto uzdevumu izpildei vai sabiedrības interesēs.

Vairāk par informācijas drošību un datu aizsardzību var atrast Pārvaldes mājaslapā: <https://www.csp.gov.lv/lv/informacijas-drosiba-un-datu-aizsardziba>.